

Oplegvel Collegebesluit

Portefeuille mr. B. B. Schneiders
Auteur Dhr. E.P.A. Evertse
Telefoon 5113469 E-mail: e.evertse@haarlem.nl
STZ/EC Reg.nr. 2009/ 36536
GEEN bijlagen kopiëren
B & W-vergadering van 3 maart 2009

Onderwerp

Beleidsregels winkelpenstelling op zon- en feestdagen

DOEL: Besluiten

Het vaststellen van beleid: Beleidsregels winkelpenstelling op zon- en feestdagen, is een bevoegdheid van het college op basis van de Winkeltijdenwet.

B&W

1. Het college besluit tot vaststellen van de nota “Beleidsregels winkelpenstelling op zon- en feestdagen” en het laten vervallen van de nota “Beleid aanwijzing winkelpenstelling op zon- en feestdagen”;
2. Het college besluit voor de aanwijzing van koopzondagen vast te stellen een gebiedsindeling van zes winkelgebieden, een aanwijzingsprocedure en toewijzingscriteria.
3. Het besluit heeft geen financiële consequenties;
4. De betrokkenen (aanvragers van koopzondagen, de drie grote winkelcentra, Kamer van Koophandel, MKB, Raad voor Detailhandel) ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht;
5. Bij het besluit is inspraak niet nodig conform artikel 2, onder e van de Inspraakverordening Haarlem 2006 vanwege de korte tijdsperiode voor zorgvuldige beleidsevaluatie en benodigde spoed bij het vaststellen van het nieuwe beleid.
6. De nota gaat ter informatie naar de commissie Ontwikkeling om inzicht te geven in de beleidsontwikkeling over aanwijzing van koopzondagen.

COLLEGE BESLUIT

Onderwerp: Beleidsregels winkelopstelling op zon- en feestdagen

Inleiding

De gemeenteraad heeft najaar 2003 de Verordening Winkeltijden 2004 vastgesteld. Deze is gebaseerd op de Winkeltijdenwet. In de Verordening zijn verschillende stadsdelen (koopzondaggebieden) benoemd. Voor elk aangewezen gebied kan het college van B&W (college) maximaal 12 koopzondagen per jaar aanwijzen. Alleen voor het stadsdeel centrum bestaat daarnaast nog de mogelijkheid om 7 toeristische koopzondagen aan te wijzen. In de aangewezen gebieden zijn verschillende aanvragers van koopzondagen vertegenwoordigd.

De economisch belangrijkste aanvragers zijn de drie grote winkelcentra (City Haarlem, Winkelhart Schalkwijk en de Winkelvereniging Cronjéstraat). Het college heeft bij de aanwijzing van koopzondagen in de afgelopen jaren zo veel mogelijk rekening gehouden met de verschillende wensen. Daarbij werden de uitgangspunten gehanteerd van de in 1997 door het toenmalige college vastgestelde nota: Beleid aanwijzing winkelopstelling op zon- en feestdagen.

Dit beleid is al geruime tijd verouderd en sluit inhoudelijk niet meer aan op de praktijk, op andere belangen en op de Verordening Winkeltijden 2004. Er is voldoende aanleiding en argumentatie voor een ander beleid en betere verdeling van koopzondagen.

In deze nota stelt het college de beleidsregels vast voor aanwijzing van koopzondagen. Na vaststellen van de Opinienota Wel of geen verruiming van koopzondagen, zal art.4 van de Inspraakverordening Haarlem 2006 gevolgd worden. De uitkomst daarvan kan leiden tot wijziging van het vastgestelde beleidsregels. In de Inspraakprocedure zullen belanghebbende geraadpleegd worden, dit zijn onder meer de Kamer van Koophandel, Consumentenbond, MKB Haarlem, winkelorganisaties, kerkgenootschappen Cultuurinstanties en vakbonden.

Besluitpunten college

1. Het college besluit tot vaststellen van de nota “Beleidsregels winkelopstelling op zon- en feestdagen” en het laten vervallen van de nota “Beleid aanwijzing winkelopstelling op zon- en feestdagen”;
2. Het college besluit voor de aanwijzing van koopzondagen vast te stellen een gebiedsindeling van zes winkelgebieden, een aanwijzingsprocedure en toewijzingscriteria.
3. Het besluit heeft geen financiële consequenties;
4. De betrokkenen (aanvragers van koopzondagen, de drie grote winkelcentra, Kamer van Koophandel, MKB, Raad voor Detailhandel) ontvangen daags na besluitvorming informatie over dit besluit; de media krijgen een persbericht;
5. Bij het besluit is inspraak niet nodig conform artikel 2, onder e van de Inspraakverordening Haarlem 2006 vanwege de korte tijdsperiode voor zorgvuldige beleidsevaluatie en benodigde spoed bij het vaststellen van het nieuwe beleid.
6. De nota gaat ter informatie naar de commissie Ontwikkeling om inzicht te geven in de beleidsontwikkeling over aanwijzing van koopzondagen.

Beoogd resultaat

Ter uitvoering van de Winkeltijdenwet en van de Verordening Winkeltijden Haarlem stelt het college beleidsregels vast, als bedoeld in artikel 4:81 van de Algemene wet bestuursrecht, voor winkelopstelling op zon- en feestdagen. De beleidsregels gaan met name over de gebiedsindeling waarin de gemeente wordt onderverdeeld voor de aanwijzing van koopzondagen, over de aanvraagprocedure van koopzondagen en over de toewijzingscriteria van koopzondagen.

Argumenten

Bij het aanwijzen van deze koopzondagen wil het college de verschillende economische belangen voor “eigen” koopzondagen van grote winkelcentra, groot winkelbedrijven e.a. zo goed en rechtvaardig mogelijk afwegen. Hiervoor stelt het college een nieuw beleidskader vast.

De verschillende argumenten hebben te maken met: verouderd beleid uit 1997, directe aanleiding van veranderde wensen en nieuwe uitgangspunten.

1.0 Verouderd beleid uit 1997, de nota “Beleid aanwijzing winkelopstelling op zon- en feestdagen” vervalt.

Het college besluit tot vaststellen van de nota “Beleidsregels winkelopstelling op zon- en feestdagen” en het laten vervallen van de nota “Beleid aanwijzing winkelopstelling op zon- en feestdagen”. Argumenten hiervoor zijn:

Procedure: Het in de nota van 1997 genoemde detailhandelsoverleg voor afstemming van koopzondagwensen bestaat al geruime tijd niet meer. In dit overleg onder leiding van de Kamer van Koophandel waren diverse winkelcentra, branchen en belangenorganisaties vertegenwoordigd. Uit dit overleg kwam, vaak met veel moeite, een gezamenlijk voorstel voor het college voor de voor de stadsdelen aan te wijzen koopzondagen. Nadat de Kamer van Koophandel haar rol hierin opgaf is het overleg verdwenen en heeft de gemeente zelf wensen verzameld en op elkaar afgestemd.

Motie gemeenteraad: In 2003 heeft de gemeenteraad een door een brede meerderheid ondersteunde motie aangenomen om jaarlijks tijdig en eenduidige koopzondagen vast te leggen. De overwegingen daarbij zijn de geconstateerde regelmatige wijzigingen in de planning van koopzondagen. Deze zijn lastig voor kleine ondernemers. Voor hen is het moeilijk personeel in te roosteren en bereid te vinden op koopzondagen te werken. De diversiteit en aantrekkelijkheid van het Haarlems winkelbestand hangt met name samen met het aantal kleine ondernemers. In het aanwijzingsbeleid van 1997 is hier onvoldoende rekening mee gehouden.

Koopzondaggebieden: Bij vaststellen van de nota in 1997 waren er nog drie koopzondaggebieden, te weten Centrum- zuidwest, Noord en Zuidoost. In de Verordening Winkeltijden 2004 zijn vijf koopzondaggebieden vastgelegd. Dit zijn Centrum, Zuidwest, Noord, Zuidoost en Waarderpolder.

Vaste ‘eigen’ zondagopenstellingen: Eigen zondagopenstellingen zijn voor een deel data waarop andere winkelcentra niet open zijn (er zijn ook zondagen waarop bijna

alle winkels in de hele stad open willen zoals rond de kerstperiode). Het zijn veelal vaste dagen die de herkenbaarheid voor de consument betekenen en die de identiteit en de aantrekkingskracht van het centrum of van een branche versterken. Het zijn ook data waar de aanvrager het meeste baat bij heeft.

Bijvoorbeeld in het centrum de eerste zondag van de maand koopzondag of de tweede paasdag of tweede pinksterdag voor bouwmarkten. In het beleid van 1997 zijn geen vaste koopzondagen bepaald terwijl daar in de praktijk voor het centrum mee wordt gewerkt en deze ook door andere aanvragers nadrukkelijk gewenst zijn.

Aantal koopzondagen voor de drie grote winkelcentra: In het aanwijzingsbeleid uit 1997 is een onderscheid gemaakt tussen collectieve- en individuele aanvragers, waarbij collectieve aanvragers (met name de grote winkelcentra) meer 'eigen' koopzondagen krijgen aangewezen. Vanwege het belang van de drie grote winkelcentra is als uitgangspunt genomen aanwijzing van maximaal 8 door een groot winkelcentrum aangevraagde koopzondagen en daarnaast nog aanwijzing van koopzondagen voor kleinere aanvragers. In de praktijk is het economisch belang van koopzondagen voor City Haarlem toegenomen en wijst het college alle door City Haarlem gewenste koopzondagen aan (de eerste zondag van de maand en toeristische koopzondagen). Ook voor de andere grote winkelcentra is het belang van koopzondagen toegenomen en worden meer dan 8 koopzondagen aangevraagd.

2.1 Directe aanleiding van veranderde wensen leidt tot het vaststellen van een gebiedsindeling van zes winkelgebieden.

De winkeliers van de Cronjéstraat hebben voor het jaar 2008 laten weten dat zij de laatste zondag van de maand als vaste koopzondag willen. Hier is bij de aanwijzing van koopzondagen voor 2008 voor een groot deel rekening mee gehouden. Dit is in 2008 ten koste gegaan van de aanwijzing van door bouwmarkten gewenste koopzondagen. De Vereniging van Winkelketens in de Doe Het Zelfbranche heeft in een brief aan het college aangegeven dat bouwmarkten buiten het stadscentrum in Haarlem aanzienlijk benadeeld zijn doordat deze niet open mogen op tweede paasdag, tweede pinksterdag, hemelvaartsdag en tweede kerstdag. Het college van B&W wordt voorgesteld per detailhandelsbranche ruimte te geven om binnen de mogelijkheden van de Winkeltijdenwet koopzondagen aan te wijzen.

In stadsdeel Noord (in andere stadsdelen niet) doet zich het probleem voor dat door de wensen van de winkeliersvereniging Cronjéstraat er, in tegenstelling tot voorgaande jaren, geen ruimte is voor "bouwmarkten-koopzondagen". De Cronjé wil elke laatste zondag van de maand open en vindt dat de bouwmarkten e.a. zich maar moeten aanpassen. In deze nota is hiermee rekening gehouden en is voor het winkelgebied Cronjéstraat een apart koopzondaggebied ingesteld. Daarmee kunnen de bouwmarkten e.a. winkels in overig Noord meer hun eigen koopzondagwensen vervuld krijgen.

2.2 Nieuwe uitgangspunten voor aanwijzing koopzondagen door vaststellen van toewijzingscriteria en een duidelijke procedure.

Het college bepaalt welke koopzondagen er per stadsdeel worden aangewezen en kijkt daarbij naar het economisch belang voor de stad. Andere belangen als leefbaarheid, zondagrust e.d. zijn afgewogen bij het vaststellen van de Verordening Winkeltijden.

Er zijn vaak meer aanvragen voor koopzondagen dan volgens de winkeltijdenwet en verordening kunnen worden aangewezen. Aanvragers willen niet allemaal dezelfde koopzondagen. Vanwege de herkenbaarheid voor de consument en uit

concurrentieoverwegingen zijn er wensen voor een vaste eigen zondag als koopzondag. Ketenbedrijven hebben te maken met vaste landelijke koopzondagen. Het college kan veel aanvragers tevreden stellen dankzij de in de verordening opgenomen verschillende stadsdelen of koopzondaggebieden. Het is echter nodig het beleid aan te passen aan de praktijk van de afgelopen jaren en gelijkwaardiger recht te doen (zie aanleiding) aan de zwaarste economische belangen binnen en tussen stadsdelen. Dit kan bijdragen aan het voorkomen van extra briefwisseling en bezwaarprocedures. Vanuit concurrentieoverwegingen met andere gemeenten is het gewenst dat de grotere winkelcentra over de door hun gewenste koopzondagen beschikken. Dit sluit aan bij de door het gemeentebestuur vastgestelde Detailhandelsnota. Het beleid is daarin met name gericht op behoud en versterking van winkelconcentraties. Daarnaast dienen de grootwinkelbedrijven (ketens) beter bediend te worden. Kleinere aanvragers zullen zich veelal moeten aanpassen en kunnen evenals andere winkels gebruik maken van de door het college voor hun stadsdeel aangewezen koopzondagen. De vastgelegde toewijzingscriteria en de vastgelegde procedure over indienen van koopzondagwensen en aanwijzing van koopzondagen geven de ondernemers de gewenste duidelijkheid.

Kanttekeningen

Zowel Winkelvereniging Cronjéstraat als Winkelhart Schalkwijk hebben aangekondigd een meer gelijkwaardige positie met het centrum te willen. Ook IKEA wil meer dan 12 koopzondagen. Enkele opties winkeltijden zijn in een opinienota: "Wel of geen verruiming van koopzondagen?" opgenomen. Van belang zijn ook de mogelijkheden die de nieuwe Winkeltijdenwet gaat bieden. Het kabinet heeft een wetsontwerp voor een nieuwe Winkeltijdenwet in procedure gebracht voor bespreking in de Tweede Kamer. Volgens de laatste informatie zal het kabinet in de tweede helft van 2009 kamervragen over het wetsontwerp beantwoorden. Dan zal duidelijk worden welke gevolgen er komen voor met name het toeristisch regime en het aanwijzen van koopzondagen.

Uitvoering

Aanwijzing van koopzondagen en verlenen van ontheffingen.

Bijlagen

Beleidsregels

Hoofdstuk 1 Gebiedsindeling

Artikel 1.1

Het college stelt bij afzonderlijk besluit, de gebieden vast waarin de gemeente wordt onderverdeeld voor de aanwijzing van koopzondagen.

Deze winkelgebieden zijn:

- I) Haarlem Centrum-Zuid
(Centrum is Hoofdwinkelcentrum City Haarlem, Zuid is deel
Wagenweg)
- II) Haarlem Noord

- (met uitzondering van hoofdwinkelgebied Cronjéstraat)
- III) Haarlem Schalkwijk-Oost
(Hoofdwinkelcentrum Schalkwijk)
- IV) Haarlem Zuid-West
- V) Haarlem Waarderpolder
- VI) Haarlem Gen. Cronjéstraat

Het college bepaalt dat in de gebieden II tot en met VI gedurende maximaal twaalf zon- en feestdagen per kalenderjaar, de verboden, zoals opgenomen in artikel 2, eerste lid onder a en b van de Winkeltijdenwet, niet gelden. Voor gebied I gelden deze verboden niet voor maximaal 19 zon- en feestdagen per kalenderjaar (inclusief 7 toeristische openstellingen).

Artikel 1.2

Het college is bevoegd bij openbaar besluit voor een komend kalenderjaar wijzigingen aan te brengen in de vastgestelde gebiedsindeling.

Artikel 1.3

De gebiedsindeling als bedoeld in artikel 1.1 en 1.2 is als volgt:

I. Haarlem Centrum-Zuid:

Het gebiedsdeel Haarlem Centrum is gelegen tussen de Kloppersingel, de Schotersingel, de Leidsevaart, de Raamsingel, de Gasthuissingel, de Kampersingel, het Spaarne, de Herensingel, de Gedempte Herensingel, de Gedempte Oostersingelgracht, de Papentorenvest en het Spaarne, alsmede het Houtplein en de Wagenweg tussen het Houtplein en het Florapark.

II. Haarlem-Noord (met uitzondering van gebied VI):

Het gebiedsdeel Haarlem Noord is gelegen tussen de Kloppersingel, de Schotersingel, de spoorlijn Haarlem-Santpoort, de noordelijke begrenzing van het Pim Muliersportpark, de Delftlaan, de Vlietweg, de Slaperdijkweg, de Nieuwe Rijweg, het Noorder Buiten Spaarne, alsmede Spaarndam-West met uitzondering van het gebiedsdeel Haarlem Gen. Cronjéstraat.

III. Haarlem Schalkwijk-Oost:

Het gebiedsdeel Haarlem Schalkwijk-Oost is gelegen tussen de Papentorenvest, het Spaarne, de spoorlijn Haarlem-Amsterdam, de Buiten Liede, de Ringvaart, het Zuider Buiten Spaarne, het Spaarne.

IV. Haarlem Zuid-West:

Het gebiedsdeel Haarlem Zuid-West is gelegen tussen de Leidsevaart, de Westelijke Randweg, de Munterslaan, (Oosterduinweg, Bovenweg - Elswoutlaan -Korte Zijlweg in de gemeente Bloemendaal), de Zijlweg, de Bijdorplaan, de spoorlijn Bloemendaal-Haarlem.

V. Haarlem Waarderpolder:

Het gebiedsdeel Haarlem Waarderpolder is gelegen tussen het Noorder Buiten Spaarne, de Mooie Nel, de Binnen Liede en de spoorlijn Amsterdam-Haarlem.

VI. Haarlem Gen. Cronjéstraat:

Het gebiedsdeel Haarlem Gen. Cronjéstraat is gelegen tussen het Frans Halsplein, de Schoterweg, het Soendaplein, de Floresstraat, de Atjehstraat, de Kritzingerstraat, de President Steijnstraat, de Johannes de Breukstraat en de Kloppersingel. (Winkels, gelegen in de genoemde straten, maken deel uit van het gebiedsdeel Haarlem Gen. Cronjéstraat).

Hoofdstuk 2 Procedure aanvraag koopzondag

Artikel 2.1

Jaarlijks wordt door het college, de gemandateerde afdeling (VVH), in de maand oktober, een oproep op de gemeentepagina van de Haarlemse stadskrant (huis-aan-huisblad) geplaatst, waarin ondernemers, verenigingen en instellingen worden uitgenodigd hun verzoeken, met betrekking tot de toewijzing van de koopzondagen in het volgende kalenderjaar, kenbaar te maken.

Artikel 2.2

Verzoeken voor de aanwijzing van koopzondagen voor het volgende kalenderjaar, die voor de maand oktober van enig kalenderjaar, bij het college worden ingediend, betreft het college bij de afweging als bedoeld in artikel 2.3.

Artikel 2.3

Uiterlijk 15 december van ieder kalenderjaar, maakt het college op basis van de ingediende verzoeken, een afweging op grond waarvan het college overgaat tot aanwijzing van koopzondagen in het volgende kalenderjaar in de door het college n te benoemen gebieden.

Artikel 2.4

Indien na het besluit als bedoeld in het voorgaande artikel, nieuwe verzoeken voor de aanwijzing van één of meerdere koopzondagen in het volgende of lopende kalenderjaar worden ingediend, beslist het college hier binnen 1 tot 2 maanden op, mits voor het betreffende gebied het maximum aantal koopzondagen nog niet is bereikt.

Hoofdstuk 3 Toewijzingscriteria

Artikel 3.1

Bij de beoordeling van verzoeken voor aanwijzing van een koopzondag in het volgende danwel lopende kalenderjaar, geldt de volgende prioriteitsvolgorde op basis van economisch belang en consumentenbelang:

- a. De verzoeken van de winkeliersverenigingen van de grote winkelcentra City Haarlem, Winkelhart Schalkwijk en Generaal Cronjéstraat honoreert het college bij voorrang. De centra hebben 12 vaste voor de consument herkenbare koopzondagen (1e zondag van de maand voor het Centrum en de laatste zondag van de maand voor Winkelhart Schalkwijk en Cronjéstraat).
- b. Collectieve verzoeken in één aangewezen gebied worden gehonoreerd, mits niet strijdig met het gestelde onder a.
- c. In de aangewezen gebieden II) Haarlem-Noord en IV) Haarlem Zuid-West en V) Waarderpolder, niet zijnde de gebieden van de grote winkelcentra, wijst het college vaste koopzondagen aan voor : tweede paasdag, tweede pinksterdag, hemelvaartsdag en tweede kerstdag.
- d. Individuele verzoeken in een aangewezen gebied, worden pas in behandeling genomen als blijkt dat na honorering van de verzoeken als genoemd onder a, b en c van dit artikel, nog de mogelijkheid bestaat andere

zon- en feestdagen als koopzondag aan te wijzen. Als dat het geval is, geeft het college voorrang aan het verzoek dat naar verwachting in het belang is van het grootst aantal consumenten.

- e. Individuele verzoeken in een aangewezen gebied die belanghebbenden in de loop van een kalenderjaar indienen, honoreert het college op volgorde van indiening van het verzoek, mist niet strijdig met het gestelde onder a,b,c of d.

Artikel 3.2

Voor het aanwijzen van koopzondagen beoordeelt het college de veiligheidssituatie en de koppeling met evenementen. Het college kan besluiten een aangevraagde of vaste koopzondag niet aan te wijzen bij gevaar voor de openbare orde en veiligheid.

Hoofdstuk 4 Intrekking aanwijzing koopzondagen

Artikel 4.1

Het college kan op verzoek van een aanvrager overgaan tot intrekking van één of meerder aangewezen koopzondagen. Het college gaat pas over tot de intrekking, indien uit onderzoek is gebleken dat het verzoek door alle bij de oorspronkelijke aanvraag betrokken belanghebbenden wordt gedragen.

Hoofdstuk 5 Citeertitel

Artikel 5.1

Deze beleidsregel kan worden aangehaald als: Beleidsregels winkelopstelling op zon- en feestdagen.

Hoofdstuk 6 Inwerkingtreding en overgangsbepaling

Artikel 6.1

1 Deze beleidsregels treden in werking met ingang van de bekendmaking in de gemeenterubriek van de stadskrant.

2 De nota “Beleid aanwijzing winkelopstelling op zon- en feestdagen” wordt ingetrokken met ingang van het tijdstip genoemd onder 1.

3 Op grond van Beleidsregels winkelopstelling op zon- en feestdagen neemt het college aanwijzingsbesluiten voor koopzondagen.

Het college van burgemeester en wethouders